

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН В ІНТЕРНЕТІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити (120 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=d10bb8e6-a14e-4803-81f8-d83cd99742b3
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: кандидат юрид. наук, Когут Наталя Дмитрівна, e-mail: kogut.nataly@gmail.com Практичні / Семінарські: кандидат юрид. наук, Когут Наталя Дмитрівна, e-mail: kogut.nataly@gmail.com
Розміщення курсу	Google classroom

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Правове регулювання відносин в Інтернеті» розкриває великий спектр питань щодо правового регулювання, а в деяких випадках, необхідності правового регулювання, зарубіжний (світовий) досвід правового регулювання відносин в Інтернеті. Це відносини з приводу електронних розрахунків; цифрової валюти; технології блокчейну; захисту об'єктів авторського і суміжних прав; електронної комерції та захисту прав споживачів; правового статусу Інтернет-ЗМІ та соціальних мереж; правового регулювання контенту; питання ідентифікації суб'єктів відповідальності в мережі; питання відповідальності за поширення клевет та недостовірної інформації; питання регулювання неіндексованого сегменту Інтернету;

питання електронного урядування та судочинства; безпека щодо авторизації та захисту персональних даних та багато іншого.

Особлива увага курсу приділяється на прогалини та аномалії в правовому регулюванні відносин в Інтернеті, а також на судову практику з актуальних питань порушень законних прав та свобод в мережі.

У результаті проходження курсу «Правове регулювання відносин в Інтернеті» студенти будуть:

I. Знати:

- 1) особливості сегментації правового регулювання відносин в Інтернеті;
- 2) основні положення нормативно-правових актів України та міжнародних договорів щодо регулюванні відносин в Мережі;
- 3) правила здійснення електронних розрахунків, електронної комерції;
- 4) правила функціонування Інтернет-ЗМІ;
- 5) особливості захисту об'єктів інтелектуальної власності в цифровому середовищі;

II. Вміти (розуміти):

- 6) розрізняти різні види правопорушень в Інтернеті;
- 7) розрізняти різні механізми захисту прав в Інтернеті;

III. Оцінювати (застосовувати):

8) набуті знання для вирішення юридичних казусів, застосовуючи при цьому правові положення різних нормативно-правових актів, визначаючи їх пріоритетність та актуальність.

9) існуюче законодавство та юридичну практику для формування власних критичних висновків щодо шляхів удосконалення законодавства в частині прогалин і аномалій в правовому регулюванні відносин в цифровому середовищі.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення дисципліни «Правове регулювання відносин в Інтернеті» здійснюється після проходження студентами загальнонаукових та загально-

юридичних дисциплін, а також після проходження ними курсу «Право інтелектуальної власності», «Правове регулювання Інтернету речей в умовах євроінтеграції», «Право цифрових технологій» які є базовими для поглибленого вивчення правового регулювання відносин в Інтернеті.

3. Зміст навчальної дисципліни

№ п/п	Назви розділів та тем	Год. лекцій	Год. Практичних	Самостійна робота студента
1.	Розділ I Правове регулювання комерційних відносин в Інтернеті	12	6	21
	I.1. Правовий статус Інтернет провайдерів доступу та хостингу.	2	1	3,5
	I.2. Електронна комерція.	2	1	3,5
	I.3. Електронні розрахунки та банкінг.	2	1	3,5
	I.4. Цифрова валюта.	2	1	3,5
	I.5. Технології блокчейн.	2	1	3,5
	I.6. Захист прав інтелектуальної власності в мережі.	2	1	3,5
2.	Розділ II Правове регулювання безпеки в цифровому середовищі	12	6	21
	II.1. Правове регулювання кібербезпеки.	2	1	3,5
	II.2. Анонімність та захист персональних даних в цифровому середовищі.	2	1	3,5
	II.3. Відповідальність за порушення в Інтернеті.	2	1	3,5
	II.4. Правове регулювання контенту в Інтернеті.	2	1	3,5
	II. 5. Правовий статус соціальних мереж, Інтернет-ЗМІ.	2	1	3,5
	II. 6. Електронне урядування та судочинство.	2	1	3,5

№ п/п	Назви розділів та тем	Год. лекцій	Год. Практичних	Самостійна робота студента
	Всього	24	12	42

Види занять	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		МКР	
	кільк-ть	годин	кільк-ть	годин	кільк-ть	годин
Всього	12	24	6	12	1	2

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні (базові) матеріали:

1. Приватне ІТ-право. Навчальний посібник. Є. О. Мічурін. Видавництво «Право». 2021, 176 с.
2. Основи ІТ-права. Навчальний посібник. Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитоновна О. І. К.: Юрінком Інтер. 2020, 224 с.
3. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки. Когут Ю. Видавництво «Консалтингова компанія Сідкон». 2021, 368 с.
4. ІТ-право / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. – Львів: Видавництво «Левада»; 2017, 470 с.

Основні нормативно-правові акти:

1. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Конвенція про кіберзлочинність від 28.01.2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

6. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 04.06.2010 р. № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10#Text>
7. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17.10.2012 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text>
8. Директива Європейського Парламенту та Ради 2001/29/ЄС про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-01#Text
9. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
10. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
12. Declaration on freedom of communication on the Internet (Adopted by Committee of Ministers on 28 May 2003 at the 840th meeting of the Minister's Deputies) / Комитет Міністрів Совета Европы. URL: [//www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=37031](http://www.wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=37031)
13. Директива 2010/13/ЄС та Ради ЄС про медіапослуги. URL: <https://cedem.org.ua/library/dyrektyva-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-yees-2010-13/>
14. On the use of passenger name record (PNR) data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime : Directive (EU) 2016/681 of the European Parliament and of the Council, of 27 April 2016. URL: <https://consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/04/21-council-adopts-eupnr-directive/&prev=search>.
15. On the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and the free movement of such data and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA: Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council, of 27 April 2016. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/en/TXT/%3Furi%3DCELEX%2F53A32016L0680&p rev=search](https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/en/TXT/%3Furi%3DCELEX%2F53A32016L0680&p%20rev=search).
16. The Directive on security of network and information systems (NIS Directive). URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/network-and-information-security-nisdirective>

17. Про захист дітей від інформації, що завдає шкоду їх здоров'ю та розвитку: Модельний Закон, прийнятий 3 грудня 2009 року Міжпарламентською асамблеєю держав-учасниць СНД. URL : <http://jurconsult.net.ua/zakony-stran-sng>
18. Правила користування Google. URL: <https://policies.google.com/terms>

Інформаційні ресурси:

1. Web-site Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>
2. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності – <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>
3. Web-site Єдиного державного реєстру судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua/>
4. Web-site Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua>
5. Web-site з базою даних судових рішень Європейського суду з прав людини – <http://hudoc.echr.coe.int>

Для більш поглибленого вивчення курсу «Правове регулювання відносин в Інтернеті» та для виконання індивідуальних завдань у формі тез доповідей та презентацій рекомендується опрацювання наступної ***допоміжної літератури:***

1. Андрощук Г. Інтелектуальна власність в системі Інтернету речей: економіко-правовий аспект. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. №6. С.68-78.
2. Стахира Г. М. Цивільно-правове регулювання обігу цифрового контенту : дис. ... д-ра філос. : 081 – Право. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 232 с.
3. Баранов О. А. Правове регулювання ЗМІ, що використовують Інтернет-технології. Правова інформатика. № 2 (34). 2012. С. 28-38.
4. Ярмол Л., Тимань М. Нормативне забезпечення права на інформацію в Україні. 2020. № 3 (27). С. 244-250.
5. Шевчук О., Кузь Т. Правове забезпечення інформаційної безпеки процесу надання електронних адміністративних послуг. Актуальні проблеми правознавства. 2021. № 1 (25). С. 59-65.
6. Костюк П. П. Використання технології блокчейн для забезпечення інформаційної безпеки. Сучасний захист інформації. 2020. № 3 (43). С. 22-28.
7. Забара І. М. Свобода інформації: концептуальні підходи у міжнародному праві. Інформація і право. 2021. № 1 (36). С. 35-44.
8. Самчинська О. А., Фурашев В. М. Інформаційне насильство, інформаційна маніпуляція та пропаганда: поняття, ознаки та співвідношення. Інформація і право. 2021. № 1 (36). С. 55-65.
9. Потапчук Н. Вплив повідомлень засобів масової інформації на психоемоційний стан населення. Психологічний журнал. 2019. № 3. С. 84-94.

10. Гарнавська М. І. Спори про поширення відомостей у мережі Інтернет: суперечності судової практики. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2015.
11. Когут Н. Д. Розповсюдження інформації в сучасному суспільстві. Інформація і право. 2014. № 3 (12). С. 56-59.
12. Петряєв С. Ю. Киберцивілізація. Інформація і право. Науковий журнал НДПП НАПрН України. 2014. № 3 (12). С. 25-30.
13. Ченбай Н. А. Інформаційно-комунікаційні технології глобального суспільства. Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2020. № 1 (31). С. 109-113.
14. Когут Н. Д. Організаційно-правова роль державних та інших реєстрів в забезпеченні безпеки суспільного ладу та прав людини. Інформація і право. 2016. № 2 (17). С. 43-50.
15. Драбіжа Д. В. Нормативно-правове забезпечення функціонування й розвитку автоматизованих інформаційних систем і їх підсистем, використовуваних органами (підрозділами) поліції. Криміналістичний вісник. 2020. № 2 (34). С. 17-28.
16. Андрощук Г. Порушення прав на торговельні марки в Інтернеті (змішування): аналіз доктрини і правозастовчої практики ЄС. Інтелектуальна власність в Україні. 2015. № 8. С.38-42.
17. Арданов О. Щодо впровадження Європейських стандартів відповідальності за Інтернетпіратство. Інтелектуальна власність в Україні. 2017. № 4. С.34-43.
18. Еннан Р. Проблеми захисту авторських прав у соціальних мережах у контексті віртуалізації суспільного життя. Інтелектуальна власність в Україні. 2018. № 9. С.23-32.
19. Зазимко С. Особливості проведення фіксації веб-ресурсів при проведенні експертиз у сфері інтелектуальної власності. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: теорія і практика: науково-практичний збірн.; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України – Випуск 4. – К. : Інтерсервіс, 2017. С. 37 - 38.
20. Зеров К. Гіперпосилання в системі регулювання та захисту авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2015. №4. С.26–35.
21. Зеров К. Проблеми ідентифікації особи-порушника авторського права на твори, розміщені в Інтернеті : (англ. мовою) / К. Зеров // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2016. №3. С. 30–40.
22. Мацкевич О. Загальні підходи до визначення юридичної відповідальності провайдерів за порушення авторських і суміжних прав у мережі Інтернет. Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012.- №1. - С.54-62.
23. Мацкевич О. Співвідношення комерційного найменування та доменного імені. Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2014.- №3. - С.45-33
24. Штефан А. С. Директива про колективне управління авторськими і суміжними правами та транскордонне ліцензування прав на музичні твори для онлайн – використання на внутрішньому ринку 2014/26/EU: вирішення проблеми прозорості діяльності організацій колективного управління.

Більшість зазначених джерел можна знайти у вільному доступі в мережі Інтернет. Вище зазначені статті, як і будь-які інші наукові статті, опубліковані в Україні, можна знайти у вільному онлайн доступі наукової періодики бібліотеки Вернадського (пошук по ключовим словам чи прізвищам авторів):

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Розділ I Правове регулювання комерційних відносин в Інтернеті

Лекція 1 – практичне 1. Правовий статус Інтернет провайдерів доступу та хостингу.

Поняття провайдерів доступу та провайдерів хостингу. Особливості правового статусу кабельних провайдерів. Директива Європейського Парламенту і Ради від 8 червня 2000 року «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку». Права та обов'язки провайдерів доступу та хостингу. Права та обов'язки абонентів. Цифрове телебачення, catch-up, time shift. Магістральні (backbone) провайдери. Канальні провайдери. Провайдери «останньої милі». Юридична відповідальність провайдерів доступу та хостингу, судова практика. Блокування доступу до окремого контенту чи блокування акаунтів. Провайдери хостингу зарубіжного сегменту Інтернету.

Лекція 2 – практичне 1. Електронна комерція.

Закон України «Про електронну комерцію». Електронний цифровий підпис. Електронний обмін інформацією. Електронний рух капіталу. Електронні страхові послуги. Електронна торгівля. Правовий статус Інтернет-магазинів. Правові питання захисту прав споживачів. Реєстрація доменних імен суб'єктів господарювання. B2B комерція. C2C комерція. Електронні договори. Електронні документи. Комерційна таємниця. Питання допустимості та належності доказів в електронній формі. Порядок збирання та фіксування доказової бази в цифровому середовищі. Правове регулювання реклами в Інтернеті. Недобросовісна конкуренція.

Лекція 3 – практичне 2. Електронні розрахунки та банкінг.

Безготівкові розрахунки (система електронних платежів). Нормативні регулювання НБУ. Правовий статус небанківських платіжних систем. Зарубіжні та українські небанківські платіжні системи. Електронні гаманці. Блокування коштів на електронних гаманцях. Ризики розрахунків через небанківські платіжні системи. Інтернет-банк. Заходи безпеки щодо авторизації в Інтернет-банку. Підтвердження платежів через номери мобільних телефонів. Клони банківських веб-сторінок. Правове регулювання безпеки електронних платіжних систем в різних країнах Світу.

Лекція 4 – практичне 2. Цифрова валюта.

Поняття цифрової (електронної) та віртуальної валюти. Bitcoin та інші криптовалюти. Прив'язка до національної валюти чи до балансу пропозиція/попит. Порівняння цифрової валюти та електронних коштів. Анонімність розрахунків в криптовалюти. Закон США «Про банківську таємницю» (Bank Secrecy Act). Цифрова валюта в Україні. Смартконтракти. Переваги та недоліки цифрової валюти. Закон України «Про віртуальні активи». Правовий режим віртуального майна.

Лекція 5 – практичне 3. Технологія блокчейн.

Поняття технології блокчейн. Механізм дії технології блокчейн. Переваги та недоліки технології блокчейн. Енергозатрати. «Подвійне витрачання». Види використання технології блокчейн. Анонімні розрахунки. Система електронних розрахунків арештованим майном з допомогою технології блокчейн. Технологія розподіленого реєстру (DLT). Блокчейн як засіб зберігання активів. Стейблкоїн. Судова практика щодо використання технології блокчейн.

Лекція 6 – практичне 3. Захист прав інтелектуальної власності в мережі.

Директива Європейського Парламенту та Ради 2001/29/ЄС про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві. Ст. 52(1) та ст. 52(2) Закону «Про авторське право та суміжні права». Доменні імена та комерційні позначення. Вільні публічні ліцензії на використання об'єктів авторського права і суміжних прав. Creative Commons. Кіберсквотинг. Тайпосквотинг. Домейнінг. Правила домену .UA Доменні спори. ICANN – Корпорація по управлінню доменними іменами та IP-адресами. UDRP VOIB – процедура вирішення доменних спорів. Директива Ради ЄС про правову охорону комп'ютерних програм № 9/250/ЄЕС від 14 травня 1991 року.

Розділ II Правове регулювання безпеки в цифровому середовищі

Лекція 7 – практичне 4. Правове регулювання кібербезпеки.

Конвенція про кіберзлочинність від 28 січня 2003 року. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Види кіберзлочинів. Правопорушення проти комп'ютерних систем і даних. Правопорушення, пов'язані з контентом. Правопорушення, пов'язані з порушенням авторського і суміжних прав. Загальні правопорушення, що вчиняються з допомогою Dark Net. Правовий статус кіберполіції.

Лекція 8 – практичне 4. Анонімність та захист персональних даних.

Анонімність в Інтернеті. Відстеження переходів на сайти з IP-адреси. Межі вільного збирання і використання даних. Cookies. Право на свободу вираження поглядів і про приватність. Право бути забутим. Підстави та порядок надання доступу до перехоплення даних, переговорів, електронних листів тощо. Судова практика Європейського Суду з прав людини. Правила використання мобільних застосунків. Застосунок «Дія», переваги та недоліки. VPN технології. Програмне забезпечення Tor.

Лекція 9 – практичне 5. Відповідальність за порушення в Інтернеті.

Цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність за правопорушення в Мережі. Блокування акаунтів як вид відповідальності за порушення. Проблеми ідентифікації суб'єкта відповідальності за правопорушення в Інтернеті. Особливості доказової бази та її оформлення. Поширення недостовірної інформації, поширення наклепів. Судова практика Європейського Суду з прав людини в сфері захисту прав інтелектуальної власності та захисту честі, гідності, ділової репутації та персональних даних. Зберігання злочинного контенту в хмарних сервісах. Надання спільного доступу до контенту на хмарному сервісі.

Лекція 10 – практичне 5. Правове регулювання контенту в Інтернеті.

Поняття контенту. Обмеження щодо закликів до повалення конституційного ладу насильницьким шляхом, розпалювання расової, релігійної та іншої ворожнечі. Обмеження на порнографічні твори. Обмеження щодо пропаганди насилля. Захист суспільної моралі. Батьківський контроль. Фільтрування контенту в різних країнах. Положення про захист від наклепів, витоку персональних даних, зображень фізичних осіб без їх дозволу; захист честі, гідності та ділової репутації. Судові рішення про управління контентом.

Лекція 11 – практичне 6. Правовий статус соціальних мереж, Інтернет-ЗМІ.

Правовий статус засобів масової інформації (ЗМІ). Інтернет-ЗМІ. Відмінність в правовому статусі різних видів ЗМІ. Відповідальність ЗМІ за контент та порушення. Правовий статус соціальних мереж. Адміністрації соціальних мереж. Правове регулювання функціонування ЗМІ в різних країнах Світу. Права журналістів. Інтерв'ю. Інформаційна безпека. Захист від цензури. Директива 2010/13/ЄС та Ради ЄС «Про аудіовізуальні послуги».

Лекція 12 – практичне 6. Електронне урядування та судочинство.

Поняття електронного урядування. Правова характеристика застосунку «Дія». Міжнародний досвід електронного урядування. Основні принципи побудови електронного уряду. Електронне голосування. Державні та приватно-державні електронні та електронно-паперові реєстри. Витяги з реєстрів. Електронні послуги з реєстрів, анонімність та авторизація. Поняття електронного суду. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система. Послуги з допомогою «Електронний суд».

6. Самостійна робота студента

На цей курс виноситься такий вид *індивідуальних завдань як написання тез доповідей та/або підготовка презентацій* які готуються студентами по бажанню для підвищення балу відповідно до наданих тем для їх написання або запропоновані студентам теми узгоджуються з викладачем. Декілька найкращих тез публікуються у збірниках тез різних конференцій.

Для написання тез або підготовки презентацій (від 12 слайдів) студентам слід спершу ґрунтовно вивчити питання (тему), перечитати не менше 5 наукових статей (наукова періодика бібліотеки Вернадського онлайн) і використати в тезах та презентаціях хоча б дві з цих статей. Тези мають розкривати проблемні питання правового регулювання певних відносин і містити власні позиції студентів щодо вирішення цих проблем, без плагіату, будь-яке запозичення тексту має бути в лапках і не більше 2 речень поспіль. Обсяг до 4 сторінок. Список використаних джерел оформляється відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Презентації мають бути виконані в Power point в креативній формі та розкривати зміст теми та проблемні аспекти правового регулювання та практики у відповідній сфері.

Тези доповідей та презентації надсилаються викладачу на його електронну пошту, з допомогою якої викладач комунікує з конкретними студентами щодо недоліків та шляхів їх усунення в індивідуальних завданнях.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Вимагається відвідування лекцій і семінарів, проте відвідування семінарів є необхідним для оцінювання студентів та обговорення проблемних питань правового регулювання, тож для отримання атестації відвідування семінарів є необхідним. Для отримання першої атестації необхідним є отримання хоча б якихось балів на семінарах. Для отримання другої атестації – мінімум 20 балів. Допуск до заліку – теж 20 балів. Проте, у разі наявності *половини і більше пропусків на семінарах*, їх відпрацювання перед здачею заліку буде обов'язковим. Таке відпрацювання полягає у здачі пропусків шляхом усної співбесіди з викладачем по темі пропущеного семінару, це можна зробити на черговому наступному семінарі, зразу перед чи після лекції у разі наявності достатньої кількості часу, зважаючи на кількість студентів, які бажають відпрацювати пропуски. Як виняток (у разі наявності поважних причин) пропуски можуть бути складені безпосередньо на усному заліку.

Залік проводиться шляхом опитування студентів у формі співбесіди (питання-відповідь) без надання додаткового часу на підготовку, що надає можливість оцінити реальні знання студента та його орієнтування в тематиці без застосування Інтернету чи інших допоміжних технологій. При цьому, викладач вимагає знання базових категорій і положень законодавства. Викладач диференціює складність питань в залежності від балів, на які претендує студент, від простіших питань – до складніших.

Додаткові бали можна отримати шляхом здачі індивідуальних завдань – тез доповідей та презентацій належного рівня якості виконання.

Лекції проводяться шляхом надання основного матеріалу, правильно структурованого та скомпонованого для усвідомлення (нотування) студентами, після чого викладач надає можливість студентам задати запитання та коментарі (обговорення та відповіді викладача на запитання), потім викладач наводить

прикладі, колізійні та спірні моменти законодавства, прогалини, судову практику тощо. Такі цикли у викладенні матеріалу повторюються по декілька разів кожної лекції. Запитання та власні коментарі студентів особливо заохочуються, оскільки вони свідчать про сприйняття і розуміння матеріалу студентами. За таку форму роботи особливо активним і кмітливим студентам можуть надаватися додаткові бали. Формування власного конспекту лекцій є важливим для студентів, оскільки опрацювання лекційного матеріалу і можливість його відображення є достатнім для складання заліку на оцінку «добре» чи «дуже добре», в залежності від рівня знань студента.

Застосовується техніка *поєднання практичних і семінарських занять*, оскільки при опитуванні теорії одних студентів, інші можуть в цей час вирішувати юридичні казуси. При вирішенні *юридичних казусів* студентам дозволяється користуватися будь-якими підручними матеріалами, мобільними телефонами тощо, а також обов'язково надається час для колективного (групового) обговорення задачі. За невірне вирішення чи не вирішення задач (юридичних казусів) штрафні бали не встановлюються. Вирішення задач (практичних юридичних ситуацій) дає студенту можливість отримати додаткові бали та отримати досвід роботи з нормативно-правовими актами та правовою матерією. Студенти, які найшвидше вирішили задачу (завдання), надають завдання викладачу або доповідають, за що отримують відповідні бали, після чого задачі обговорюються на практичному (семінарському) занятті.

Академічна доброчесність.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності).

Норми етичної поведінки.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Рекомендації студентам

Наявність наданого викладачем або власного сформованого конспекту лекцій і його опрацювання є запорукою успішного складання заліку на оцінку «добре» чи «дуже добре» в залежності від рівня знань і вмінь студента. Для отримання оцінки відмінно слід також виконувати індивідуальні завдання. У разі, якщо при цьому балів для оцінки «відмінно» все ж не вистачає студент може виконати декілька індивідуальних завдань у формі презентацій чи тез доповідей, оформлених відповідно до вимог, що ставляться до даного виду робіт. Якщо студент з поважних причин пропустив певну кількість занять і не зміг набрати необхідну кількість балів, він теж може виконати індивідуальне завдання у формі тез доповідей, презентацій (не більше двох).

Написання тез є складною творчою роботою, тому студентам, які просто бажають отримати додаткові бали без особливих зусиль, скачавши роботу в Інтернеті, краще не братися за даний вид індивідуального завдання, бо плагіат карається штрафними балами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Внаслідок проходження курсу «Правове регулювання відносин в Інтернеті» студенти мають знати поняття та особливості функціонування інформаційно-комунікаційних технологій; джерела, які регулюють відносини в Інтернеті; особливості охорони різних об'єктів авторського та суміжних прав; правовий статус Інтернет-ЗМІ, соціальних мереж, постачальників послуг доступу та хостингу; види кіберзлочинів та порядок притягнення до різних видів відповідальності за них;

особливості ідентифікації суб'єктів відповідальності в Мережі; поняття та особливості використання цифрової валюти, технології блокчейн тощо.

Основними контрольними заходами щодо оцінки знань студентів є:

- усні відповіді на запитання викладача по поточній темі і по попередньо пройденому матеріалу;
- вирішення юридичних казусів (тобто вміння знайти і застосувати конкретні норми різних законодавчих актів);
- контрольна робота у формі тестів з відкритими запитаннями (без варіантів відповідей), але передбачає короткі відповіді і написання такої контрольної роботи передбачає читання викладачем питання по порядковим номерам з очікуванням написання студентами відповідей в межах 2-4 хвилин з заборонаю використання мобільних телефонів чи інших пристроїв АБО проходження лімітованого у часі тесту в електронній формі в один і той же час для всіх студентів (особливо при віддаленому режимі навчання);
- підготовка тез доповідей (різновид наукової роботи маленького розміру – від 2 до 4 сторінок) або презентацій (від 12 слайдів), передбачає опрацювання наукової літератури, синтезування проблем та пошук власних шляхів їх вирішення.

Оцінювання на лекційних заняттях:

3 бали – формулювання проблемних питань за лекційним матеріалом, надання узагальнень з проблемних аспектів лекції.

Оцінювання на семінарських (практичних) заняттях:

Семінарські (практичні) заняття складаються з таких видів завдань як:

- 1) відповіді на запитання викладача; 2) розв'язання юридичних казусів.

За кожен вид завдання студент може отримати максимум 5 балів, а в сукупності за заняття студент може отримати максимум 10 балів.

Критерії оцінювання:

5 – високий (поглиблений) рівень підготовки з питань практичного заняття, відповіді на всі запитання викладача або самостійне вирішення юридичного казусу з правильним застосуванням відповідних законодавчих актів;

4 – добрий рівень підготовки. Вміння аналізувати матеріал; працювати в групі;

3 – задовільний рівень підготовки. Недостатній рівень засвоєння матеріалу;

2 – незадовільний рівень підготовки. Дуже низький рівень засвоєння знань, відсутня ініціатива в обговоренні питань практичного заняття;

1 – незадовільний рівень підготовки. Відсутність знань з пройденого матеріалу, повна пасивність на практичних заняттях.

Якісне виконання індивідуального творчого завдання у формі тез оцінюється в 25 балів (33 % загального балу за 4 кредити) та 40 балів, у разі обрання тез як гідних для публікації в збірниках тез. Якщо тези не набирають зазначених балів, то вони оцінюються наступним чином: 8 балів – студент виконав творче завдання, однак допустився суттєвих помилок. 10 балів – студент виконав творче завдання, виявив помилки самостійно, однак не надав варіантів щодо їх усунення. 15 балів – студент виконав творче завдання, виявив помилки самостійно, пояснив проблеми щодо опрацювання теоретичного матеріалу або запропонував варіанти для усунення помилки. Якісні презентації оцінюються в 20-25 балів.

Результат написання контрольної роботи

Максимальна кількість балів за контрольну роботу дорівнює 40 балів.

Заохочувальні та штрафні бали за:

+ **7 балів** – підготовку тематичних доповідей у презентаційній формі;

+ **3 балів** – доповнення відповідей однокласників;

- **2 бал** – відсутність на практичному занятті без поважної причини;

- **10 балів** – використання плагіату в тезах.

Розмір шкали рейтингу R = 100 балів.

Таблиця переведення рейтингової оцінки з навчальної дисципліни RD

Набрані бали за семестр	Університетська система оцінювання
95 - 100	Відмінно
85 - 94	Дуже добре
75 - 84	Добре
65 - 74	Задовільно
60 - 64	Достатньо
20-59	«Не задовільно»
0 - 19	Не допущено

Залік може бути виставлений за відсутності студентів, які сукупно набрали необхідну кількість балів для оцінки «достатньо». Якщо студента не задовільняє

набрана кількість балів, але він набрав 60 балів, то результати рейтингової оцінки скасовуються і студент здає залік шляхом усної співбесіди з викладачем (питання – відповідь по всіх темах кредитного модуля). Також залік здають особи, які набрали менше 60 балів, але мають необхідний мінімум для допуску до заліку – 20 і більше балів.

Кількість правильних відповідей	Кількість набраних балів	Звичайна оцінка
10-12	95-100	Відмінно
8-9	85 - 94	Дуже добре
6-7	75 - 84	Добре
4-5	65 - 74	Задовільно
2-3	60 – 64	Достатньо
менш ніж 2	до 60-ти	Не задовільно

Умови позитивної проміжної атестації. Для отримання “атестовано” проміжної атестації (8 тиждень) враховується робота хоча б на одному практичному занятті. У разі відсутності балів за практичні заняття, студент атестацію не отримує. Для врахування балів за письмові роботи при атестації, письмові роботи студент повинен здати до початку 8 тижня.

Для отримання “атестовано” з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент має мати не менше ніж 20 балів.

Додаток

Питання до заліку з курсу «Правове регулювання відносин в Інтернеті»

1. Правовий статус постачальників доступу та хостингу.
2. Правове регулювання електронної комерції.
3. Електронні документи та докази.
4. Система електронних платежів.
5. Цифрова валюта та віртуальне майно.
6. Технологія блокчейн та її застосування.
7. Загальна характеристика законодавства про охорону прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.
8. Поняття кіберсквотингу та його види.
9. Доменні імена та комерційні позначення.
10. Характеристика конвенції про кіберзлочинність.

11. Правові питання анонімності в Інтернеті та ідентифікації суб'єктів відповідальності.
12. Поширення недостовірної інформації та наклепів в Мережі.
13. Відповідальність за правопорушення в Інтернеті.
14. Правовий статус соціальних мереж.
15. Правовий статус Інтернет-ЗМІ.
16. Електронне урядування.
17. Електронне судочинство.
18. Правове регулювання контенту в Інтернеті.
19. Блокування контенту та акаунтів.
20. Правове регулювання відстеження активності в Мережі та доступу до особистої документації.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено ст. викладач, кандидат юрид. наук, Когут Н.Д.

Ухвалено кафедрою _____ (протокол № __ від _____)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № __ від _____)